

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

2. Festum SS. Reliquarum. Et anniversariam sui memoriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

præfens, reddiderat celebriorem. Comparaverat ejus honori tumbam ex argento, millenorum aliquot pretio æstimatam. Ipse *Verdenam* profectus haud existimavit lædi S. Præfulis voluntatem (qui tametsi in Dicecesi suâ Monasteriensi & oppido *Bilderbecâ*, Anno salutis DCCCIX. die XXVI. Martij, ex hac vitâ emigrâverat, illo tamen loco & quiescere voluit & resurgere) si majoris venerationis causâ ex sacro corpore partem secum asportaret, quam thecæ includeret adedò pretiosæ. Alterâ à resurgente Christo Dominicâ, Boni Pastoris officium Ecclesiæ proponit sacer Evangelij textus. Non potuit opportunior inveniri dies, meritis, vitæque tanti Pontificis & Apostoli deprædicandæ. In hanc igitur ejus transfudit festivitatem, quæ octavo Kalendas Maji hucusque celebrari consueverat; & sicut Paulinam ac Josephinam, ita pari munificentiâ ac methodo Ludgerianam fundavit, dotavitque.

Quibus autem de causis, & quo modo anniversariam triumphalis in Urbem nuper ingressûs, & sui post obitum memoriam eodem hoc tempore instituerit, ex ipso, quod sequitur, foundationis diplomate penitus cognoscet Lector.

CHRISTOPHORUS BERNARDUS 2.
 DEI & Apostolica sedis gratia Episcopus Festinus
 Monasteriensis, &c. Venerabili Capitulo, & uni-SS. Reli-
 Na 5 verso

1662. verso hujus Diocesis Monasteriensis Clero, al-
 quiarum isq; hoc nostrum diploma visuris, lecturis seu le-
 & anni- gi audituris salutem in Domino. Bonarum
 versari- intentionum & operum authorem esse DEUM,
 am sui - sicut humana fragilitas, propriam considerari
 memo- insufficientiam, debet agnoscere; sic dignum
 riam. est, humili semper, & gratia animi testificatione
 deprecare, eundem esse DEUM, qui, quor-
 rum incitat mentes, eorum etiam adjuvat fru-
 dia, & leto successu coronat actiones. Non quod
 divina Majestas bonorum nostrorum, humani-
 que laudis videatur indiga, sed ut gratiarum
 actiones & beneficia conserventur accepta, &
 alia, atq; alia acceptis adjiciantur. Sane cum
 ad memoriam, non superiorum seculorum mo-
 tus, nec furores Anabaptisticos, sed amorum
 proxime lapsorum nubila & periculosa consilia,
 que sub ductu maleferiatorum & turbulento-
 rum capitum, ex Civibus Civitatis nostra Mo-
 nasteriensis statum totius hujus patrie non tan-
 tum politicum, sed & ipsam religionem Catho-
 licam, apicem omnis, que a DEO expectari po-
 est, dignitatis, in summum discrimen adducere,
 atq; indigna capitis & membrorum separatione,
 aut procurata eorundem collisione mutua, sum-
 mam Regiminis a piissimo Imperatore S. Ca-
 rolo, divino consilio impositam evertere, & ab-
 sterricantibus susurrorum popismis, novum Do-
 minum, vero & vetere discussio, parturiebat.
 Tandem vera bono DEO nubem serenante, se-
 datis moribus, Civitate etiam Monasteriensis, ad
 obe-

obedientiam & submissionem debitam armis reductâ, eum finem sortita sunt, ut vulgare illud, malum consilium consultori pessimum, etiam in hoc passu deinceps quadrare possit, nullâ ratione committendum videbatur, ut grati animi testimonium, & accepti à DEO, Patronorum Celestium potenti interventu, beneficii memoria, à nobis desideraretur. Huc spectavit grata mentis Nostra intentio, quando anno millesimo sexcentesimo sexagesimo primo, ipso SS. Reliquiarum festo, ingressuri Civitatem Monasteriensem magnificaturi DEUM in donis suis, & Patronis nostris, cum processionem solennem toti Patria indiximus, vicinis etiam à fide verâ, & Ecclesia Romano-Catholicâ alienis spectandum dedimus; ad quam tum conspirante studio, tum devoto animo obedientis Cleri, Statuum & Subditorum Nostrorum plenitudo confluit, ut etsi ex unâ quasi parte faciem letantis S. Ecclesie Monasteriensis videre non licuisset, ipse tamen confluxus & congregata multitudinis densitas, uno ore testaretur, illuxisse diem totius Patria gaudio, maxime autem gratiis Divinae Bonitati agendis, & tunc & deinceps, recurrente SS. Reliquiarum annuâ solennitate, futuris temporibus ad perpetuam rei memoriam destinandum & consecrandum. Volentes itaque communi desiderio satisfacere & memoriae posteritatis consulere, de consilio Venerabilis Capituli Nostrae Cathedralis, diem Dominicum antè festum S. Margaritae, Reliquiis sanctorum jam ab immemoriali tempore in Dicecesi Nostrâ consecratum, anniversaria beneficiorum à DEO, uti praefatum est, acceptorum recordationi, & solenni ac votivâ gratiarum actioni destinamus, & subsequituris temporibus, eo ritu & solennitate per Civitatem & Dicecesin hanc Nostram celebrandam decernimus, prout Anno superiore sub dato

XXIV. mensis Junij, diplomate impresso & publicato latine continetur; dictum diploma cum hoc innovantes & confirmantes; eo excepto, quod Curatos & Cleri extranei Canonicos ac Vicarios ad assistendum processioni in Civitate nostra Monasteriensi instituta non ducamus cum praedicio cultus divini in posterum obligandos. Quemadmodum autem pietas Christiana laudat & admiratur in tanta gentilitate, quod in gaudiis & festivis conveniunt, producto ad mensam cranio supremi illius fati, cui universitas humana vitæ obnoxia est, memoriam repraesentat. Sic & Nos in noviter hac fundatâ solennitate ac festivitate fati hujus, à quo ad eternitatem tendimus, non immemores esse decuit. Quare volumus & ordinamus, ut prius hujus solennitatis, durante Vitâ Nostrâ, pro animabus Praedecessorum Nostrorum, post Nostrum vero ex hac vita DEO evocante discessum, pro anime nostrae refrigerio ad summum altare in Ecclesia Cathedrali, perpetuis in futurum temporibus, missa junctis ex ritu Christiano suffragiis decantetur.

Ut autem apud Ecclesiam Cathedrali, & Civitatem Monasteriensem tam in dictâ processione, quam modo memoratâ memoriâ, devotius ac decentius omnia peragantur, frequentiorq; sit Cleri utriusq; Nobilium Ordinis Equestris, Consulum & Senatus intranei praesentia & confusus, distributionem certam, & aequalam inter praesentes dividendam, ex paratâ pecuniâ in singulos annos ministrandam fundavimus, donavimus & assignavimus, prout fundamus, donamus & assignamus ex redditibus sive proventibus Civitatis Nostrae Monasteriensis accisae molendinariae (vulgo Mullenstewr) pro medietate in poenam & satisfactionem nobis acquisita. Quod si autem per Civitatem
Nostram

Nostram Monasteriensem dictarum modo actusiarum re-
 luitio fieret, attento quod eidem ius reluendi reseruatum
 sit, eo casu volumus & ordinamus, ut summa ex reluitio-
 ne resultans & à Nobis acquisita Camera Provinciali erga
 legale interesse concedatur, atq; ex pensionibus inde an-
 nuatim percipiendis fundationi huic omnimodè satisfiat.
 Ordinamus autem cum hoc, ut dictos redditus pecuniarios
 taliter uti dictum est, assignatos & ad stipendii annui di-
 stributionem à nobis deputatos, Executores perpetui, &
 Principatus Nostri Monasteriensis Camerarius Haredita-
 rius familia de Galen, per specialem ad hoc deputatum Re-
 ceptorem exigi, exactosq; à nobis typo, ad hunc actum spe-
 cialiter ordinato, atq; iisdem & Camerario ad hunc finem
 tradito, in auro & argento monetam novam cudi, & ad
 manus infra nominatorum, in processione comparentium,
 per se, vel per alium distribui faciant, juxta ordinatio-
 nem nostram subsequenter. Fiet autem distributio hono-
 raris istius fundationis modo sequenti. Dabuntur qui in
 memoria, pridie Processionis in festo SS. Reliquiarum ce-
 lebranda, presentes fuerint. Reverentiss. & Illustriss. pro
 tempore Episcopo & Principi Monasteriensi Imperiales
 centum, Decano Ecclesie Monasteriensis viginti quatuor
 Imperiales, Prelatis & Canonicis dicta Ecclesie singulis
 duodecim Imperiales, Prelatis Collegiatarum Ecclesiarum
 unus Imperialis; Canonicis singulis dimidius Imperialis,
 Vicariis quarumcunque Ecclesiarum singulis quadrans,
 Cameralibus vero, Custodibus, Choralibus singulis octava
 pars Imperialis. Qui vero in Processione SS. Reliquia-
 rum presentes fuerint, iis dabuntur & quidem Reverentiss.
 & Illustriss. pro tempore Episcopis Principibus Monaste-
 riensibus, Dominis nostris Successoribus, centum Imperia-

les; Decano Cathedralis Ecclesie viginti quatuor Imperiales; Prelatis & Canonicis Ecclesie Cathedralis singulis duodecim Imperiales: Prelatis Collegiatarum Ecclesiarum unus Imperialis, & Canonicis singulis medius Imperialis: Vicariis quarumcunq; Ecclesiarum singulis quadrans; Secretario pro tempore Capituli sex Imperiales; Stipiferis, unicuique duo Imperiales; Campanario summo templi quatuor Imperiales; Cameralibus vero, Custodibus, Choralibus, Ludimagistris octava pars Imperialis prout & Iudici Nostro Civitatis Nostrae Monasteriensis & duobus ejusdem Consilibus, singulis bini Imperiales, singulis vero Senatoribus singuli.

Et quia deinde in Nostris pro communi salute assidue Consiliis, ex Ministris Nostris secularibus, imprimis fidem & utilem operam, Validi, Honorabilium & Doctissimorum Virorum, & Nobis sincerè dilectorum, Bernardi de VVydenbruck, & Alberti Boickhorst, in jure graduatorum, Nostri Consiliarii secretioris ac etiam Capituli Nostrae Cathedralis Syndici, experti sumus, ideoq; unicuiq; eorum in hoc actu presenti quoad vixerint, viginti quatuor Imperiales, post mortem vero dabuntur eorum filio primo genito, sive illo non existente, illorum Nepoti, etiam ex filio nato, earumq; paterno nomine dicto similiter abnepoti, & illis, eorumq; masculis deficientibus, uni fratri & abnepoti, quoad illa familia durabunt. Quae omnia iuxta tenorem & mentem dispositionis Nostrae super officio Camerarii Hereditarii facta distribui & dari jubemus. Quod si tamen quocunq; casu Executores, & Camerarius Noster Hereditarius destinatos ut supra pro presentis redditus, & accisià Molendinaria, vel post eorum relictionem, pensiones ex Camera Provinciali, omni datâ operâ, percipere non possit,

posset, iidem aut nostri, vel eorundem Hæredes ulterius quam ex dictis redditibus accisis Molendinaria, aut pensionibus perceptum sit, nullatenus erunt obligati; & ex aliis mediis seu bonis suis dictas præsentias solvere, adeoq; de aliquâ evictione non tenebuntur. Et quia vel hinc intentionem Nostram satis patere existimamus, reliquum est, ut fructum, quem speramus & optamus, communis omnium oratio apud Misericordem DEUM satagat impetrare: Ut tum in diebus nostris, tum Successorum Nostrorum ille DEUS expugnet impugnantes Nos, munit fidem, evertat subdola insidiantium consilia, multiplicet veram devotionem, augeat pacem, cuius honori votivum & festivum gratias agendis diem toto cordis affectu duximus adscribendum. In cuius rei fidem hæc sigillo Nostro cum manus Nostræ subscriptione munitas dedimus. Quemadmodum & Venerabile Capitulum Nostrum supra insertum tenorem non solum laudavit & approbavit, sed etiam sigillo suo roborari fecit.

Hæc dum Monasterij agebantur, moritur 1662.
ad Visurgim Arnoldus, è nobili Valdoisiorum 3.
gente, Abbas & Princeps Corbejensis. Religi- Postula-
giosi suo jam viduati capite, de novo Præsule tur Ab-
solliciti erant. Et quanquam non defuere, bas Cor-
qui honorificentius fore censebant, si quem è bejensis.
gromio Fratrum ipsi eligerent Abbatem; præpotuit tamen eorum sententia, qui propria conscii tenuitatis, nec potentia incallidi vicinorum, utilitatem, securitatemque Asceterij præhabebant, suadebantque non neminem ex potentioribus orthodoxis Germaniæ Principibus postulandum. Conversi igitur
pru-